

JOELLE CHARBONNEAU

DE TEST

Karakter Uitgevers B.V.

Oorspronkelijke titel: *The Testing*

© 2013 by Joelle Charbonneau

Published by special arrangement with Houghton Mifflin

Harcourt Publishing Company.

Vertaling: Carolien Metaal

© 2013 Karakter Uitgevers B.V., Uithoorn

Opmaak binnenwerk: Michiel Niesen/ZetProducties

Omslagontwerp: © Sammy Yuen/Houghton Mifflin Harcourt

Vormgeving omslag: Wil Immink Design

ISBN 978 90 452 0793 3

NUR 285

Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

HOOFDSTUK 1

Het is zover.

Ik kan amper stil blijven staan als mijn moeder mijn rode feestjurk rechtekt en een pluk lichtbruin haar achter mijn oor strijkt. Dan draait ze me om en kijk ik in de reflector op de muur van onze woonkamer. Rood. Ik draag rood. Geen roze meer. Ik ben volwassen. Het zien van het bewijs daarvan veroorzaakt kriebels in mijn buik.

‘Zo goed, Cia?’ vraagt mijn moeder. Ook zij draagt rood, hoewel haar jurk gemaakt is van een ragfijne stof die in zacht golvende plooien tot op de grond komt. In vergelijking daarmee lijken mijn mouwloze jurk en leren laarzen kinderlijk, maar dat geeft niet. Ik heb tijd om te groeien in mijn status als volwassene. Ik ben pas zestien. Veruit de jongste van mijn klas.

Ik werp nog een laatste blik in de reflector en hoop dat deze dag niet het einde van mijn studie betekent. Zelf heb ik daar echter niets over te zeggen; ik kan alleen maar dromen dat mijn naam afgeroepen zal worden voor de Test. Ik slik moeizaam en knik. ‘Ja, laten we gaan.’

De plechtigheid wordt gehouden op het plein van de kolonie tussen de kraampjes met bakkerswaren en verse melk, omdat de school niet groot genoeg is voor alle mensen die erbij willen

zijn. De hele kolonie komt namelijk, aangezien alle inwoners wel familie zijn van minstens een van de leerlingen die overgaat naar een volgende klas of de stap naar volwassenheid maakt. De afstudeerklas van dit jaar is de grootste die de kolonie Vijf Meren ooit heeft gehad: acht jongens en zes meisjes. Een duidelijk teken dat het de kolonie voor de wind gaat.

Mijn vader en vier broers, allen gekleed in het feestelijke volwassen purper, wachten op ons voor de deur van ons onderkomen. Mijn oudste broer Zeen kijkt me lachend aan en woelt door mijn haar. 'Klaar om de school achter je te laten en met sukkels als wij de echte wereld in te gaan?'

Mijn moeder fronst.

Ik lach.

Zeen en mijn andere broers zijn absoluut geen sukkels. Sterker nog: meisjes werpen zich praktisch voor hun voeten. Maar hoewel mijn broers niet bepaald immuun zijn voor het geflirt, lijkt niet een van hen de behoefte te voelen zich te settelen. Ze zijn meer geïnteresseerd in het kweken van een nieuwe tomatenplant dan in het stichten van een gezin. Vooral Zeen. Hij is lang, blond en slim. Heel erg slim. En toch is hij nooit uitverkoren voor de Test. Die gedachte werpt een schaduw over de dag. Misschien is dat het eerste wat ik als volwassene zal leren: dat je niet altijd kunt krijgen wat je wilt. Zeen wilde vast verder studeren op de universiteit – in de voetsporen van mijn vader treden. Hij weet ongetwijfeld wat er nu door mij heen gaat. Kon ik maar even met hem praten. Hem vragen hoe hij de teleurstelling verwerkt heeft die mij hoogstwaarschijnlijk wacht. Onze kolonie heeft al mazzel als er één leerling wordt uitverkoren voor de Test. Het is al tien jaar geleden dat iemand

uit Vijf Meren gekozen is. Ik ben goed op school, maar lang niet de beste. Sommige leerlingen zijn beter. Veel beter. Maak ik überhaupt wel een kans?

Met een geforceerde glimlach zeg ik: 'Zeker weten. Ik kan niet op school blijven als ik van plan ben de kolonie te runnen tegen de tijd dat jullie allemaal getrouwd zijn.'

Hart en Win blozen. Zij zijn twee jaar ouder dan ik en krijgen het alleen al bij het idee aan daten en trouwen Spaans benaauwd. Die twee vinden het heerlijk om samen in de kwekerij te werken. Ze verzorgen de door onze vader gekweekte planten en bomen die bestand zijn tegen de vervuilde grond aan de rand van de kolonie.

'Daar komt allemaal niets van als we nu niet gaan.' Mams stem is scherp als ze het pad op loopt. Mijn broers en vader haasten zich achter haar aan. Het feit dat Zeen en Hamin geen trouwplannen hebben, is een gevoelige plek voor mijn moeder.

Vanwege paps werk ligt ons huis verder van het centrum van de kolonie dan de meeste andere. Mijn broers en vader hebben van het terrein rond ons kleine huis een groene oase gemaakt, maar dertig meter voorbij onze voordeur is de aarde gebarsten en dor. Hoewel er wel een beetje gras en een paar schriele bomen groeien. Volgens pap is de grond ten westen van ons er veel slechter aan toe. Daarom hebben onze leiders besloten de kolonie Vijf Meren hier te stichten.

Meestal ga ik op de fiets naar de stad. Enkele inwoners bezitten een auto, maar brandstof en zonnecellen die groot genoeg zijn om ermee te kunnen rijden, zijn te duur voor dagelijks gebruik. Vandaag leg ik de kleine acht kilometer naar het plein van de kolonie lopend achter mijn familie af.

Het plein heeft de vorm van een schildpad: een ovaalvormig middendeel met aan de zijkanten wat toevoegsels. In het midden staat een prachtige fontein die helder, bruisend water de lucht in spuit. Die fontein is een luxe, aangezien schoon water niet altijd gemakkelijk te krijgen is. Maar die verspilling en schoonheid is toegestaan om de man te eren die heeft ontdekt hoe na Fase Zeven de verontreinigende stoffen uit de meren en vijvers gehaald konden worden. De resterende zeeën zijn moeilijker te reinigen.

Naarmate we dichterbij het centrum van de kolonie komen, wordt de omgeving groener en horen we vogels fluiten. Mam zegt niet veel onderweg. Zeen plaagt haar door te zeggen dat ze niet wil dat ik groot word, maar volgens mij is dat niet het geval.

Of misschien ook wel.

Mam en ik kunnen het prima met elkaar vinden, maar de afgelopen jaren lijkt ze wat afstandelijker geworden. Ze was minder vaak bereid me met mijn huiswerk te helpen en had meer belangstelling voor het aan de vrouw helpen van de jongens. Wél heeft ze het steeds over waar ik na afloop van school in de leer zou kunnen gaan, en elke discussie over mijn eventuele selectie voor de Test is taboe. Dus praat ik steeds minder met haar en steeds meer met mijn vader. Hij verandert niet van gespreksonderwerp als ik het over een voortgang van mijn studie heb, hoewel hij me ook niet echt aanmoedigt. Het zal wel komen doordat hij niet wil dat ik teleurgesteld word.

De zon is warm en het zweet loopt over mijn rug als we de laatste heuvel op lopen. Ik versnel mijn pas als ik net buiten mijn gezichtsveld de geluiden van muziek en gelach hoor. Vlak

voordat we de top bereiken, slaat pap zijn arm om me heen en vraagt me even te blijven staan, terwijl de anderen verder lopen.

De opwindning aan de andere kant van de heuvel werkt als een magneet, maar ik stop en vraag: 'Is er iets?'

Zijn blik is somber, ook al lacht hij vrolijk. 'Nee, hoor,' zegt hij. 'Ik wilde alleen even een momentje met mijn kleine meisje voordat de gekte losbreekt. Alles wordt anders zodra we die heuvel over zijn.'

'Dat weet ik.'

'Ben je zenuwachtig?'

'Soort van.' Opwindning, angst en andere emoties strijden vanbinnen om voorrang, waardoor het moeilijk te zeggen is wat ik echt voel. 'Het is raar om niet te weten wat ik moet doen als ik morgen opsta.' Het merendeel van mijn klasgenoten heeft zijn of haar toekomst al uitgestippeld. Ze weten waar ze in de leer gaan of verhuizen naar een andere kolonie om werk te zoeken. Sommigen weten zelfs met wie ze gaan trouwen. Ik tast nog volledig in het duister, hoewel mijn vader me duidelijk heeft gemaakt dat ik bij hem en mijn broers kan komen werken als ik dat wil. Die optie lijkt me op zijn zachtst gezegd deprimerend, aangezien ik allesbehalve groene vingers heb. De laatste keer dat ik mijn vader hielp, heb ik de zonnebloemzaailingen die hij maandenlang zorgvuldig had opgekweekt bijna dood laten gaan. Mechanische dingen kan ik repareren. Planten breng ik om zeep.

'Je staat gewoon op en aanvaardt wat er op je pad komt. Ik ben trots op je, wat er vandaag ook gebeurt.'

'Ook als ik niet word uitverkoren voor de Test?'

‘Vooral als je niet wordt uitverkoren voor de Test.’ Hij glimlacht en port me plagerig in mijn buik. Toen ik klein was, kreeg ik daar altijd de slappe lach van en ook nu moet ik erom grijnzen. Het is fijn om te weten dat sommige dingen nooit veranderen, ook al twijfel ik aan mijn vaders pesterige uitspraak.

Pap heeft op de universiteit gezeten. Daar heeft hij geleerd planten en bomen genetisch te manipuleren, zodat ze in de aangetaste grond kunnen overleven. Hij praat er niet veel over – en dat doet hij ook niet over de kolonie waar hij is opgegroeid –, waarschijnlijk omdat hij niet wil dat wij ons onder druk gezet voelen door zijn succes. Toch doe ik dat wel.

‘Je denkt dat ik niet uitverkoren word.’

Mijn vader fronst. ‘Volgens mij ben jij slimmer dan je denkt. Je weet nooit wie de onderzoekscommissie kiest of waarom. Uit mijn klas werden er indertijd vijf uitverkoren en getest. De andere vier waren op school altijd beter, maar ik ben als enige naar de universiteit gegaan. De Test is niet altijd fair, en ook niet altijd terecht.’

‘Maar je hebt er geen spijt van dat je gegaan bent. Moet je zien welke verbijsterende dingen je elke dag doet dankzij die opleiding.’ De bomen naast ons zitten vol bloesems die voor de komende maanden appels beloven. Struiken met wilde bramen groeien naast margrietten en andere bloemen waarvan ik de naam niet ken, maar waarvan ik wel weet dat pap er deels verantwoordelijk voor is. Toen ik klein was, bestonden die dingen niet. Althans niet de gezonde versies waarmee de heuvels vandaag de dag bezaaid zijn. Zelfs nu kan ik me nog het holle gevoel herinneren van met een lege maag naar bed gaan.

Voedsel was schaars toen pap met de boeren samenwerkte om gewassen te kweken. En dat is hun gelukt. In Vijf Meren letten we erop niets te verspillen, hoewel honger niet langer onze belangrijkste zorg is. En dat is aan mijn vader te danken.

‘Ik kan geen spijt hebben van iets waar ik geen invloed op had.’ Zijn ogen staren in de verte, terwijl de vogels om ons heen tsjilpen. Eindelijk glimlacht hij, hoewel de herinneringen die zijn aandacht opeisen geen moment zijn blik verlaten. ‘Trouwens, als ik niet naar de universiteit was gegaan, zou ik hier niet naartoe zijn verhuisd en dan had ik je moeder nooit ontmoet. Wat was er dan van me geworden?’

‘Dan had je waarschijnlijk nog bij je ouders gewoond en was je moeder bang geweest dat je nooit serieuze toekomstplannen zou maken.’

De wolkenluiers verdwijnen uit zijn ogen en ze fonkelen als hij door mijn haar woelt. ‘Dat klinkt nog erger dan de dood.’ En dat is precies hoe mijn moeder het laat klinken, telkens als ze tegen Zeen zegt dat hij zijn leven vergooit. ‘Kom, je moeder gaat gillen als we niet verdergaan. Ik wil alleen dat je één ding onthoudt. Ik geloof in je. Wat er ook gebeurt.’

Arm in arm lopen we over de heuvel om ons in de feestvreugde te storten. Ik glimlach, maar diep in mijn hart ben ik bang dat ik in de ogen van pap altijd tekort ben geschoten. Dat ik hem zal teleurstellen – wat er ook gebeurt.

Omdat de kolonie over vele kilometers verspreid ligt, is dit de enige gelegenheid waarop de gehele bevolking van Vijf Meren geheid bij elkaar komt. Eens in de zo veel tijd verzamelen we ons als de leiders van ons land iets te melden hebben aan de

gehele bevolking, maar dat gebeurt zelden. Met iets meer dan negenhonderd inwoners is onze kolonie een van de kleinste en bovendien ligt hij het verst af van Tosu City, waar de regering van het Verenigde Gemenebest is gevestigd. We vragen niet veel aandacht, wat de meesten van ons best vinden. We redden het prima in ons eentje. Buitenstaanders worden niet gemeden, maar nou ook niet bepaald met open armen ontvangen. Ze moeten ons ervan overtuigen dat ze hier thuishoren.

Het plein is best groot, maar voelt klein nu er zo veel mensen in hun feestkleren staan. Winkels met kaarsen, bakkerswaren, schoenen en allerlei huishoudelijke producten omzomen het plein. Die gaan dicht zodra de plechtigheden beginnen, maar doen nu nog goede zaken, omdat burgers die niet vaak in de stad komen noodzakelijke spullen aanschaffen of ruilen. De munt van het Verenigde Gemenebest is zeldzaam in onze kolonie, maar de weinige ambtenaren die er zijn, zoals pap, betalen ermee.

‘Cia!’ De zwaaiende hand trekt mijn aandacht: mijn beste vriendin Daileen komt op me af rennen. Haar blonde haar en roze jurk wapperen als ze groepjes kletsende burgers omzeilt om bij me te komen. Ze heeft een hoorntje in haar hand met snel smeltend roze ijs. Ze pakt me stevig vast en zegt: ‘Niet te geloven dat je al klaar bent met school, hè? Goh, wat is dit spannend. Ze delen zelfs gratis ijsjes uit.’

Met een zorgelijke blik op het smeltende ijs druk ik haar tegen me aan. Mijn moeder wordt gek als ik een vlek op mijn nieuwe jurk krijg voordat de ceremonie begint. ‘Spannend en eng. Vergeet dat enge niet.’

Daileen is de enige met wie ik gepraat heb over mijn angst

voor de toekomst voor het geval ik niet word uitverkoren voor de Test. Ze kijkt om zich heen om er zeker van te zijn dat niemand meeluistert en zegt: 'Mijn vader heeft gehoord dat er vandaag een speciale gast komt spreken.'

Er zijn altijd veel sprekers op deze dag. Onze leraren houden een toespraak, evenals de magistraat en een aantal andere leiders van Vijf Meren. Als de hele kolonie samenkomt, is er nooit een gebrek aan gespreksonderwerpen. Dus die speciale gast klinkt lang niet zo speciaal, totdat Daileen eraan toevoegt: 'Mijn vader zegt dat hij uit Tosu City komt.'

Dat wekt mijn aandacht. 'Is er iemand uit Tosu?' De laatste keer dat dat gebeurde, is drie jaar geleden, toen onze oude magistraat was overleden. Twee mannen en een vrouw bezochten toen onze kolonie om een nieuwe leider te kiezen. Meestal communiceert Tosu City via proclamaties of pulsradioberichten met onze magistraat.

'Ja, dat heeft mijn vader opgevangen.' Daileen likt het smeltende ijs op dat strepen trekt op de rug van haar hand. 'Pap denkt dat hij hier is om een kandidaat voor de Test te begeleiden. Misschien ben jij dat wel.' Heel even verdwijnt haar glimlach. 'Wat zou ik je dan missen.'

Daileen en ik schelen maar twee weken qua leeftijd en zijn al sinds ons derde hartsvriendinnen. Haar ouders schreven haar in op school toen ze de leerplichtige leeftijd van zes jaar had bereikt. Mijn ouders hadden dat al gedaan toen ik vijf was, dus daarom zitten we niet in dezelfde klas. Van ons tweeën is zij het meest verlegen, het slimst en het zachtaardigst. Zij is ook degene die het minst geneigd is nieuwe vrienden te maken, tenzij iemand anders een gesprek begint. Als ik er niet was om

haar tijdens de pauze te stimuleren anderen bij een conversatie te betrekken en te blijven hangen na de lessen, zou ze waarschijnlijk in haar eentje lunchen en lang voordat iedereen het schoolplein verliet teruggaan naar een treurig, leeg huis. Haar moeder is twee jaar geleden gestorven bij een ongeluk en haar vader, die best aardig is, is niet veel thuis, waardoor Daileen vaak in haar eentje blijft zitten met de herinneringen en de huishoudelijke karweitjes. Ik probeer haar goedgehumeurd te houden als we op school zijn, maar soms wordt het haar toch te veel. Ik ben bang dat ze op een dag, als er niemand is om haar op te beuren, door het verdriet verteerd wordt.

Ik geef haar nog een knuffel en zeg: 'Elk jaar gaat het gerucht dat er een ambtenaar uit Tosu naar deze plechtigheid komt.' Toch kan ik me diep vanbinnen niet onttrekken aan de vurige wens dat het gerucht dit jaar op waarheid berust. Om Daileen, maar zeker ook mezelf, af te leiden voeg ik eraan toe: 'Maar nu wil ik graag ook zo'n ijsje, voordat ze op zijn. Oké?'

Ik mobiliseer andere vrienden, van wie een groot deel overgaat naar de hoogste klas, in onze zoektocht naar aardbeienijs, in de hoop dat een van hen zich zal ontfemen over Daileen als de lessen over een paar weken weer beginnen. Zo niet, dan zal ik een andere manier zoeken om het voor Daileen wat gemakkelijker te maken.

Mijn moeder wenkt me met een frons op haar gezicht, dus ik laat een glimlachende Daileen achter bij de andere leerlingen en steek het plein over naar de fontein waar ze op me wacht. Bijna iedereen die ik passeer, zwaait of zegt gedag. Wij verhuizen bijna elk jaar naar een ander onderkomen – naar welk deel van de kolonie de magistraat dan ook vindt dat mijn vaders

haar tijdens de pauze te stimuleren anderen bij een conversatie te betrekken en te blijven hangen na de lessen, zou ze waarschijnlijk in haar eentje lunchen en lang voordat iedereen het schoolplein verliet teruggaan naar een treurig, leeg huis. Haar moeder is twee jaar geleden gestorven bij een ongeluk en haar vader, die best aardig is, is niet veel thuis, waardoor Daileen vaak in haar eentje blijft zitten met de herinneringen en de huishoudelijke karweitjes. Ik probeer haar goedgehumeurd te houden als we op school zijn, maar soms wordt het haar toch te veel. Ik ben bang dat ze op een dag, als er niemand is om haar op te beuren, door het verdriet verteerd wordt.

Ik geef haar nog een knuffel en zeg: 'Elk jaar gaat het gerucht dat er een ambtenaar uit Tosu naar deze plechtigheid komt.' Toch kan ik me diep vanbinnen niet onttrekken aan de vurige wens dat het gerucht dit jaar op waarheid berust. Om Daileen, maar zeker ook mezelf, af te leiden voeg ik eraan toe: 'Maar nu wil ik graag ook zo'n ijsje, voordat ze op zijn. Oké?'

Ik mobiliseer andere vrienden, van wie een groot deel overgaat naar de hoogste klas, in onze zoektocht naar aardbeienijs, in de hoop dat een van hen zich zal ontfermen over Daileen als de lessen over een paar weken weer beginnen. Zo niet, dan zal ik een andere manier zoeken om het voor Daileen wat gemakkelijker te maken.

Mijn moeder wenkt me met een frons op haar gezicht, dus ik laat een glimlachende Daileen achter bij de andere leerlingen en steek het plein over naar de fontein waar ze op me wacht. Bijna iedereen die ik passeer, zwaait of zegt gedag. Wij verhuizen bijna elk jaar naar een ander onderkomen – naar welk deel van de kolonie de magistraat dan ook vindt dat mijn vaders

vaardigheden het meest nodig zijn. Door al dat verhuizen is het lastig om je aan een huis te hechten, maar in tegenstelling tot de meeste burgers, die alleen hun burens en oude klasgenoten kennen, ken ik de meeste mensen in onze kolonie van gezicht.

Kinderen die nog te jong zijn om naar school te gaan, dansen in hun lichtgele en -groene kleren rond de drieënhalve meter brede, ronde fontein en bespatten elkaar nu en dan met het water. Maar ze blijven uit de buurt van het deel waar mijn moeder zit. Haar uitdrukking maakt duidelijk dat ze ervan langs zullen krijgen als ze haar nat maken. Dat zal mij waarschijnlijk sowieso overkomen.

Mijn moeder neemt me van top tot teen op. 'Je haar is een warboel. Wat heb je uitgespookt?'

Mijn kroezende, krullende haar zit altijd in de war. Ik heb voorgesteld het kort te laten knippen, maar mijn moeder is er heilig van overtuigd dat lang, golvend haar noodzakelijk is voor een ongetrouwde jonge vrouw. Als mijn haar ook maar in de buurt van golvend kwam, zou ik het misschien wel met haar eens zijn.

Het geluid van trommels en trompetten dwingt mijn moeder haar aanval op mijn haar te staken. Mijn hart schiet in mijn keel. Het is tijd om mijn plaats in te nemen tussen de andere leerlingen. Het gaat beginnen.

Mijn vader en broers duiken op uit de menigte en omhelzen me voordat ik naar het podium loop waar mijn klasgenoten en ik verondersteld worden de hele plechtigheid te blijven staan. Er wordt vaak gezegd dat het doorlopen van elf jaar school gemakkelijker is dan het blijven staan gedurende de tijd – twee

uur of meer – die het kost om ervan af te gaan. Ik hoop maar dat dat een grapje is.

We gaan volgens de aanwijzingen aan de achterkant van het podium in rijen staan: jongens achteraan, meisjes vooraan. Daar ben ik blij om, want anders zou ik niets kunnen zien. Mijn broers hebben de lengte van mijn moeder en vader geerfd, maar ik niet. Met mijn nog geen één meter zestig ben ik het kleinste meisje van mijn klas.

Juf Jorghen, onze lerares, maakt zich druk over onze opstelling en draagt ons wel tig keer op te glimlachen, rechttop te blijven staan en op te letten. Dit is haar eerste afstudeerplechtigheid in Vijf Meren, dus ze is ongetwijfeld nerveus. Zodra ze tevreden is over onze opstelling neemt ze haar plaats in het midden van het podium in en beginnen de trommels en trompetten weer te spelen. Magistraat Owens verschijnt in de deuropening van haar huis – het enige gebouw van drie verdiepingen op het plein – en loopt stijfsjes door de menigte. Ze is een flinke, grijsharige vrouw met diepe rimpels in haar gezicht. Haar rode jurk is donkerder dan die van de meeste anderen en heeft eerder een roestkleur. Zodra ze voor op het podium staat, buigt ze zich naar de microfoon die is neergezet om te zorgen dat ze op het hele plein te horen is en zegt: ‘Van harte welkom op deze bijzondere dag.’

Verschillende burgers applaudisseren. Magistraat Owens wacht tot het weer stil wordt en zegt dan: ‘Deze dag is voor ons allemaal bijzonder, maar vooral voor de leerlingen achter me. Na vandaag vormen ze een zeer welkome aanvulling op het arbeidspotentieel van onze kolonie. Vijfentwintig jaar geleden besloot de regering van het Verenigde Gemenebest honderd-

vijftig mannen, vrouwen en kinderen naar dit gebied te sturen. Zij richtten de kolonie Vijf Meren op in de hoop dat we door hard te werken de verschroeide aarde die ooit bedekt was met akkers, weiden en bossen weer tot bloei konden laten komen. De vijf meren waar we naar vernoemd zijn, werden ooit de Grote Meren genoemd. Met de hulp van onze bevolking gaan we die weer in oude eer herstellen. Daar hebben we elk lid van onze gemeenschap voor nodig en we mogen ons gelukkig prijzen dat vanaf vandaag veertien nieuwe burgers voor dat doel ingezet kunnen worden. Elke stap voorwaarts schept de behoefte aan meer handen om de vooruitgang te bevorderen. Geloof me als ik zeg dat we altijd handen tekort zullen komen. Ik weet dat velen van jullie nog niet besloten hebben welke carrière voor jullie het meest geschikt is, maar we zijn jullie allemaal dankbaar voor welk werk jullie de komende jaren hier ook gaan verrichten.'

De menigte klapt. De zenuwen en opwindning gieren door mijn keel als magistraat Owens aankondigt: 'Ik verklaar de parade voor geopend.'

Ik bijt op mijn lip tegen het trillen als de trompetten en trommels een marsmelodie inzetten. Door opwellende tranen kan ik de opkomst van mijn toekomstige ex-medeleerlingen even niet goed zien. Elk jaar marcheren alle leerlingen van school onder groot applaus klas voor klas het plein op. Elke klas maakt een spandoek dat de twee voorste leerlingen dragen en waarop staat wat ze dit jaar geleerd hebben. Na de ceremonie zullen die spandoeken tentoongesteld worden op het plein en kan er gestemd worden op het mooiste. Vaak worden er onder de volwassenen weddenschappen afgesloten over welke